

**MINISTERUL EDUCAȚIEI al REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA de LIMBI ȘI LITERATURI STRĂINE
CATEDRA de FILOLOGIE GERMANĂ**

**Curriculum
la disciplina
Metodele traducerii
(ANUL II)**

Autor: Oxana Chira, lector universitar

Programa a fost discutată
la ședința Catedrei
de filologie germană
la _____ 2013

(Procesul verbal Nr.____)

Șefa interimară a Catedrei de filologie germană:
Irina Ciornaia, lector superior

Programa a fost aprobată
la Consiliul Facultății de Limbi și Literaturi Străine
la _____ 2013

(Procesul verbal Nr.____)

Decanul Facultății de Limbi și Litearturi Străine:
Iulia Ignatiuc, dr., conf. univ.

BĂLȚI 2013

Curriculum la disciplina Metodele traducerii (ANUL II)

I. Preliminarii

Metodele traducerii, fiind o disciplină obligatorie, deține un loc important în sistemul instructiv-educativ universitar. Ca urmare, prezenta programă înglobează informații, conținuturi care fac referință la diverse modele teoretice și aplicative ce sînt în strictă concordanță cu prevederile curriculumului universitar. Accentul se pune pe caracterul aplicativ și cognitiv al pregătirii specialistului prin diferite modalități de lucru în scopul antrenării abilităților de traducere și evaluării aptitudinilor. Cursului îi sunt rezervate 80 de ore. Obiectivul general al cursului rezidă în cunoașterea excelentă a limbii germane ca mijloc de comunicare, în scopul stabilirii relațiilor socio-culturale; dezvoltarea normele morfologice, lexicale și sintactice ale limbii germane.

II. Competețe și subcompețe

- 1. Competețe de cunoaștere și înțelegere:** *Identificarea* sensului cuvintelor și a relațiilor semantice;
 - 1.1. Folosirea corectă și adecvată a structurilor gramaticale și lexicale studiate în traducere;
 - 1.2. Dobîndirea competențelor lingvistice implicate în procesul de interpretare și traducere a textului.

- 2. Competețe de cercetare:** Utilizarea surselor lexicografice, enciclopedice, literare.
 - 2.1. Selectarea și accesarea surselor necesare pentru descifrarea și traducerea textelor citite.
 - 2.2. Utilizarea dicționarelor bilingve și monolingve

- 3. Competețe instrumental-aplicative:** Dotarea studenților cu un echipament de competențe, abilități, priceperi, deprinderi, aptitudini și atitudini specifice profesiei de traducător, formarea obișnuinței de-a se informa și prelucra informația
 - 3.1. Perceperea limbii germane ca parte a culturii spirituale a poporului german și ca reprezentat al grupului de limbi germanice.

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

III. Sugestii metodologice

În orice știință, demersul de cercetare urmează anumite metode, căi de cercetare care determină corectitudinea demersului și valoarea rezultatelor. Realizarea obiectivelor și a conținutului cursului se va efectua prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv. În strategia didactică propunem folosirea metodelor active de învățare, cum sînt: explicația în etapa de traducere; învățarea prin descoperire dirijată, inductivă, experimentală; traducerea de consolidare în etapa de fixare a cunoștințelor, problematizarea lor.

IV. Activități de învățare și cercetare

- note de curs;
- laborator (referate, discuții, studii de caz, proiecte);
- activități interactive la prelegeri;

V. Administrarea disciplinei

Codul Disciplin.	Anul	Semest.	Nr. ore	C.d	C. ind	P.	L.	Respons. Disciplin.	Credite	Evaluare
S1.04. O.033	II	III	60	30	30	2	2	O. Chira	4	Ex
Total			60	30	30					

VI. Tematica și repartizarea orientativă a orelor

Tema	Numărul de ore
1. Grundfragen und Grundlagen der Übersetzungstheorie in der	6

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

<p>Übersetzungsausbildung</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Die Definition der Übersetzungswissenschaft. 2. Die Definition der Dolmetschwissenschaft. 3. Die Unterscheidung von Übersetzungswissenschaft und Dolmetschwissenschaft. 4. Das Verhältnis zwischen der Übersetzungstheorie und Übersetzungspraxis. 5. Die Übersetzung als Resultat. 6. Faktoren, die von einem Übersetzer berücksichtigt werden müssen. 	
<p>2. Aufgaben der Übersetzungswissenschaft.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hauptbereiche der Übersetzungswissenschaft. 2. Linguistische Grundprobleme der Übersetzung. 3. Der übersetzungslinguistische Ansatz. 4. Der linguistisch-kommunikative Ansatz. 	4
<p>3. Modelle der Übersetzung.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Übersetzung und andere Typen der Textverarbeitung/ -reproduktion. 2. Übersetzungssituationen und andere Situationen der Textreproduktion. 3. Modelle des Übersetzens. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Äquivalenzbeziehungen und potentielle Äquivalente auf der Basis interlingual konstanter Größen. 3.2. Übersetzen als Analyse – und Syntheseprozess. 	4
<p>4. Das Problem der Übersetzbarkeit.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sprache , Denken und Kultur – Kulturspezifik der Übersetzung. 	6

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

2. Kritik der These der Übersetzbarkeit und Begründung der relativen Übersetzbarkeit. 3. Prinzipielle Übersetzbarkeit.	
5. Differenzierung des Äquivalenzbegriffs 1. Übersetzungsäquivalenz und ihre Bezugsrahmen. 2. Denotative Äquivalenz. 3. Konnotative Äquivalenz. 4. Textnormative Äquivalenz. 5. Pragmatische Äquivalenz.	4
6. Übersetzungsmethoden 1. Direkte MÜ 2. Transfer-Methode 3. Die Interlingua-Methode 4. <i>EBMT Example-Based Machine Translation</i> 5. <i>SBMT Statistics-Based Machine Translation</i> , 6. <i>HAMT Human-Aided Machine Translation</i>	6

b) Tematica și repartizarea orelor la laborator:

1. Deutscher Alltag / Viața cotidiană în Germania 4

Auf der Post / La poștă,
Auf der Bank/ La bancă,
Beim Einkauf/La cumpărături

2. Praktisches Leben / Viața practică 4

Beim Arzt/ La doctor
Im Restaurant/ La restaurant
Im Hotel/ La hotel

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

3. Modernes Lebens / Viața modernă 4

Familie, Ehe, Partnerschaft/ Familie, căsătorie, parteneri
Der Generationskonflikt / Conflictul între generații
Die alten Menschen / Persoanele învârstă
Mode, Kleidung, Einkaufen / moda, haine, cumpărături

**4. Erziehung, Ausbildung, Arbeit / Educație, perfecționare,
muncă 4**

Schule und Universität / Școala și universitate
Auf Arbeitssuche/ În căutarea unui loc de muncă
Die Computer Revolution / Revoluția calculatorului

**5. Freizeit, Kultur, Folklore / Timp liber, cultură, folclor
4**

Funk und Fernsehen / Radio și televiziune
Kino, Kunst, Kultur / Cinematografie, artă, cultură
Sport, Fußball, Jogging / Sport, fotbal, jogging

**6. Verkehrsmittel und Umwelt / Mijloace de transport și mediu
înconjurător 2**

Auf dem Flughafen / La aeroport
Auf dem Bahnhof / La gară
Die Verkehrsmittel / Mijloacele de transport
Umweltschutz / poluare și protecție

7. Reisen und Tourismus / Călătorii și turism 4

Eine Reise durch Bundesrepublik / O călătorie prin Germania
Auslandsurlaub / Concediu în străinătate

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

Ferien auf dem Baurnhof / Vacanță la fermă

8. Wirtschaftspolitische Fakten / Date economice și politice

4

Zeitungen, Zeitschriften, Illustrierte / Ziare, reviste, magazine
illustrate

Politik, Parteien, Wähler / Politică, partide, alegători

Wirtschaft, Steuern, Versicherungen / Economie, impozite, asigurări

Deutschland, Šsterreich, Schweiz / Germania, Austria, Elveția

Obiective de referință	Tema/Planul/ Bibliografie
<p>- să definească conceptul de traducere;</p> <p>- să-și formeze o imagine generală și integră a problematicii abordate în cursul de Metodele traducerii ;</p> <p>- să definească și să caracterizeze obiectul de studiu al cursului;</p> <p>- să definească noțiunile fundamentale ale disciplinei;</p> <p>- să reproducă definițiile de bază ale domeniului (traducere, traductibilitate, translator, traducător etc);</p> <p>- să deducă care este natura și scopul disciplinei;</p>	<p>Tema 1. <i>Grundfragen und Grundlagen der Übersetzungstheorie in der Übersetzungsbildung</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Die Definition der Übersetzungswissenschaft.2. Die Definition der Dolmetschwissenschaft.3. Die Unterscheidung von Übersetzungswissenschaft und Dolmetschwissenschaft.4. Das Verhältnis zwischen der Übersetzungstheorie und Übersetzungspraxis.5. Die Übersetzung als Resultat.6. Faktoren, die von einem Übersetzer berücksichtigt werden müssen. <p>Bibliografie: BARCHUDAROW, L.:</p>

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

<p>- să citeze unele dintre definițiile traducerii.</p>	<p><i>Sprache und Übersetzung. Probleme der allgemeinen und speziellen Übersetzungstheorie</i>, Verlag Progreß, Moskau/Leipzig, 1979. BENJAMIN, W.: <i>Die Aufgabe des Übersetzers</i>. In: Störig, H.J. (Hrsg.) „Das Problem des Übersetzens“. Darmstadt, 1973. BONTAȘ A. <i>Didaktica Traducerii</i>. București, Teora, 1999. BÜHLER K. <i>Sprachtheorie. Die Darstellungsfunktion der Sprache</i>. Stuttgart, 1965.</p>
<p>- să cunoască cerințele față de calitatea traducerii;</p> <p>- să recunoască utilizarea elementelor și structurilor gramaticale studiate;</p> <p>- să mediatizeze rezultatele propriilor cercetări;</p> <p>- să aplice cunoștințele obținute în practica limbii germane;</p> <p>- să stabilească etapele traducerii;</p>	<p>Tema 2. Aufgaben der Übersetzungswissenschaft. 1. Hauptbereiche der Übersetzungswissenschaft. 2. Linguistische Grundprobleme der Übersetzung. 3. Der übersetzungslinguistische Ansatz. 4. Der linguistisch-kommunikative Ansatz.</p> <p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p>BARCHUDAROW, L.: <i>Sprache und Übersetzung</i>.</p>

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

<p>-să argumenteze traducerea și transferul ;</p>	<p><i>Probleme der allgemeinen und speziellen Übersetzungstheorie</i>, Verlag Progreß, Moskau/Leipzig, 1979. HÖNIG, H./KUßMAUL, P.: <i>Strategie der Übersetzung</i>, Narr Verlag, Tübingen, 1999. NORD, C.: <i>Textanalyse und Übersetzen</i>, Groos Verlag, Heidelberg, 1988.</p>
<p>- să identifice importanța metodelor de traducere în formarea sa profesională de translator;</p> <p>-să combine logic elemente lingvistice (pragmatice) în situația concretă de comunicare;</p> <p>-să realizeze studii de caz;</p> <p>-să folosească corect structurile studiate la orele practice de Introducere în traducere;</p> <p>-să-și perfecționeze solitar calificarea atât din perspectiva teoretică, cât și din cea practică;</p>	<p>Tema 3. Modelle der Übersetzung.</p> <p>1. Übersetzung und andere Typen der Textverarbeitung/ -reproduktion. 2. Übersetzungssituationen und andere Situationen der Textreproduktion. 3. Modelle des Übersetzens. 3.1. Äquivalenzbeziehungen und potentielle Äquivalente auf der Basis interlingual konstanter Größen. 3.2. Übersetzen als Analyse – und Syntheseprozess.</p> <p>Bibliografie: BARCHUDAROW, L.: <i>Sprache und Übersetzung. Probleme der allgemeinen und speziellen Übersetzungstheorie</i>, Verlag Progreß, Moskau/Leipzig, 1979.</p>

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

<p>- să prezinte care sunt problemele traducerii;</p> <p>- să identifice funcția traducerii prin cultură și să arate prin ce mijloace de exprimare se manifestă;</p> <p>- să-și formeze gândirea profesională de cercetător filologic;</p> <p>-să aplice cunoștințele acumulate la disciplina în diverse situații avansate de societate;</p> <p>-să-și formeze gândirea critică și creativă vizavi de problematica tratată de traducători;</p>	<p>Tema 4. Das Problem der Übersetzbarkeit.</p> <p>1.Sprache, Denken und Kultur – Kulturspezifik der Übersetzung. 2.Kritik der These der Übersetzbarkeit und Begründung der relativen Übersetzbarkeit. 3.Prinzipielle Übersetzbarkeit.</p> <p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p>BARCHUDAROW, L.: <i>Sprache und Übersetzung. Probleme der allgemeinen und speziellen Übersetzungstheorie</i>, Verlag Progreß, Moskau/Leipzig, 1979.</p> <p>SCHLEIERMACHER, F.: <i>Über die verschiedenen Methoden des Übersetzens</i>, In: Störig, H. J. (Hrsg.)“Das Problem des Übersetzens“. Darmstadt, 1973.</p> <p>THOME, G.: <i>Tendenzen und Perspektiven der Übersetzungswissenschaft</i>, In: Arnitz, R./Thome, G. (Hrsg.) “Übersetzungswissenschaft”. Tübingen, 1990.</p> <p>WILLS, W.: <i>Kognition und</i></p>
--	---

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

	<p><i>Übersetzen. Zur Theorie und Praxis der menschlichen und maschinellen Übersetzung, Tübingen, 1988.</i></p>
<p>- să dea definiția de echivalență și să numească care sînt subdiviziunile ei;</p> <p>- să precizeze termenii conotativ și denotativ;</p> <p>- să analizeze echivalențele traducerii în baza textelor propuse;</p> <p>-să participe activ în discuții;</p> <p>-să stabilească importanța și evidențierea legăturilor dintre toate disciplinele filologice;</p> <p>-să prezinte traducerea și specificul stilistic al textului tradus;</p> <p>-să identifice particularitățile terminologiei traducerii;</p>	<p>Tema 5. Differenzierung des Äquivalenzbegriffs</p> <p>1.Übersetzungsäquivalenz und ihre Bezugsrahmen. 2.Denotative Äquivalenz. 3.Konnotative Äquivalenz. 4.Textnormative Äquivalenz. 5.Pragmatische Äquivalenz.</p> <p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p>THOME, G.: <i>Tendenzen und Perspektiven der Übersetzungswissenschaft</i>, In: Arnitz, R./Thome, G. (Hrsg.) "Übersetzungswissenschaft". Tübingen, 1990. WILLS, W.: <i>Kognition und Übersetzen. Zur Theorie und Praxis der menschlichen und maschinellen Übersetzung</i>, Tübingen, 1988. ZIMMER, R.: <i>Probleme der Übersetzung formbetonter Sprache</i>, Tübingen, 1981.</p>

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

<p>- să facă o prezentare a metodelor moderne de traducere;</p> <p>- să precizeze raportul dintre EBMT, SBMT, HAMT;</p> <p>- să elaboreze un referat în care să urmărească o metodă de traducere;</p> <p>- să delimiteze metodele de traducere umane de cele neumane;</p> <p>- să explice și să exemplifice termenii din textul propus la traducere;</p> <p>- să determine importanța dicționarului în activitatea de translator;</p>	<p>Tema 6. Übersetzungsmethoden</p> <ol style="list-style-type: none">1. Direkte MÜ2. Transfer-Methode3. Die Interlingua-Methode4. EBMT Example-Based Machine Translation5. SBMT Statistics-Based Machine Translation,6. HAMT Human-Aided Machine Translation <p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p>SCHLEIERMACHER, F.: <i>Über die verschiedenen Methoden des Übersetzens</i>, In: Störig, H. J. (Hrsg.)“Das Problem des Übersetzens“. Darmstadt, 1973.</p> <p>THOME, G.: <i>Tendenzen und Perspektiven der Übersetzungswissenschaft</i>, In: Arnitz, R./Thome, G. (Hrsg.) “Übersetzungswissenschaft”. Tübingen, 1990.</p> <p>WILLS, W.: <i>Kognition und Übersetzen. Zur Theorie und Praxis der menschlichen und maschinellen Übersetzung</i>, Tübingen, 1988.</p>
---	--

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

VII. Lucrul individual

<i>N r.</i>	<i>Tema / Modul</i>	<i>Conținutul</i>	<i>N. de ore</i>	<i>Term en de preze ntare</i>	<i>Forma de prezenta re</i>
1	Context, interpretare și traducere	Bantaș A., Croitoru E., Didactica traducerii, București, Teora, 1999.S. 49-53	7	Sept.	Masă rotundă
2	Was ist die Übersetzung?	Koller W., <i>Einführung in die Übersetzungswissen schaft</i> , Wiesbaden, Meyer Verlag, 1997, S. 80-82.	7	Oct.	Prezenta re PPT
3	Definitionen und Modelle des Übersetzens	Koller W., <i>Einführung in die Übersetzungswissen schaft</i> , Wiesbaden, Meyer Verlag, 1997, S. 89-98.	7	Oct.	Referat
4	Das Problem der Übersetzbar keit Problemele traducerii	Koller W., <i>Einführung in die Übersetzungswissen schaft</i> , Wiesbaden, Meyer Verlag, 1997, S. 159-160 http://traduceri.potri vite.ro/1-vreau-sa-	7	Noie.	Proiect în grup

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

		fiu-traducator/			
5	Das Arbeiten mit Wörterbüchern	Kautz U., <i>Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens</i> , München, Indicium Verlag, 2002. S. 90-94	7	Noie.	Referat
6	Posibilitatea traducerii	Graur Al., Stati S., Wald L., red., <i>Tratat de lingvistică generală</i> , (T.L.G.) București, Ed. Academiei, 1971, p. 497/511	7	Dec.	Test grilă

VIII. Bibliografia cursului

Dicționare:

DUDEN: *Das große Wörterbuch der deutschen Sprache* in zehn Bänden, Mannheim [u.a.]: Dudenverlag, 1999.

ISBĂȘESCU, M.: *Dicționar German-Roman*, Editura Teora, București, 2009.

LECA M.: *Dicționar de termeni economici german-român*, Editura Polirom, Iași, 2002.

Салищев, В. А., Дикс Х., *Neues Wirtschaftswörterbuch Russisch-Deutsch*, M.- Изд-во: Руссо, 2002.

SAVIN E., Lazărescu I., Tantu K.: *Dictionar român – german*, Ed. Meteor Press, Cluj, 2012.

Современный экономический словарь, Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовский, Е.Б. Стародубцева. Москва, [Инфра-М](#), 2008

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

THEISS, W., THEISS, M.L.: *Dictionar economic român – german*, București, Ed. Asab, 2006.

WAHRIG: *Deutsches Wörterbuch*, Gütersloh, Wissen-Media-Verlag, 2006.

*** *Dicționarul explicativ al limbii române* (DEX), Editura Academiei, ediția a II-a, București, 1996.

***DOOM, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită, coord. Ioana VINTILĂ-RĂDULESCU, Editura Enciclopedic, București, 2005.

Surse electronice:

<http://www.ats-group.net/glossarien/glossar-lexikon-wirtschaft.html>

<http://www.dictionardesinonime.ro>

<http://www.dex.ro>

<http://dexonline.ro/surse>

<http://dic.academic.ru>

<http://dero.dict.cc>

<http://www.duden.de>

<http://www.linguee.de>

<http://www.multitran.ru>

<http://www.economicportal.ru/terms.html>

Bibliografie:

BIDU-VRĂNCEANU, A. (coord.): *Terminologie și terminologii*, EUB, București, 2010.

BARCHUDAROW, L.: *Sprache und Übersetzung. Probleme der allgemeinen und speziellen Übersetzungstheorie*, Verlag Progreß, Moskau/Leipzig, 1979.

HÖNIG, H./KUßMAUL, P.: *Strategie der Übersetzung*, Narr Verlag, Tübingen, 1999.

NORD, C.: *Textanalyse und Übersetzen*, Groos Verlag, Heidelberg, 1988.

SCHLEIERMACHER, F.: *Über die verschiedenen Methoden des Übersetzens*, In: Störig, H. J. (Hrsg.) "Das Problem des Übersetzens". Darmstadt, 1973.

**Curriculum la disciplina
Metodele traducerii (ANUL II)**

THOME, G.: *Tendenzen und Perspektiven der Übersetzungswissenschaft*, In: Arnitz, R./Thome, G. (Hrsg.) "Übersetzungswissenschaft". Tübingen, 1990.

WILLS, W.: *Kognition und Übersetzen. Zur Theorie und Praxis der menschlichen und maschinellen Übersetzung*, Tübingen, 1988.

ZIMMER, R.: *Probleme der Übersetzung formbetonter Sprache*, Tübingen, 1981.

ЛАТЫШЕВ, Л. К.: *Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания*, М.: Просвещение, 1988.

ШВЕЙЦЕР, А. Д.: *Теория перевода /статус, проблемы, аспекты*, М.: Высш. Шк., 1988.

ЯКОБСОН, Р.: *О лингвистических аспектах перевода // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике*. М.: Межд. отношения, 1978, с. 16-24.